

اعضواتاق بازرگانی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» پاسخ داد:

مالیات‌های جدید چگونه صادرات غیرنفتی را کاهش می‌دهند؟

رامتین موثق

صادرات ایران آنقدر بر پایه نفت قرار گرفته است که هشداری برای ابتلا به بیماری هلندی از طرف اقتصاددانان دیگر فایده‌ای ندارد؛ اما با وجود این عملکرد دولت در راستای تضعیف صادرات صنعتی و غیرنفتی است. شاهد مثال آن نیز وضع مالیات‌های جدید است. پیرو نامه پیشین وزیر اقتصاد و دارایی، احسان خاندوزی، ۲۹ مردادماه، بخشنامه اخذ مالیات بر صادرات مواد صنعتی و... گمرک ایران، اخذ مالیات علی‌الحساب از صادرات مواد و محصولات معدنی موضوع بند ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ از ابتدای مهرماه را ابلاغ کرد. در این بخشنامه آمده است: «پیرو بخشنامه مورخ ۹ فروردین ۱۴۰۲ به پیوست تصویر نامه شماره ۹۶۴۹۲/۲ مورخ ۲۹ مرداد ۱۴۰۲ وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویر نامه شماره ۱۰۶۲۱۶/۲ مورخ ۱۲ شهریور ۱۴۰۲ مدیرکل

اعضواتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» در اقتصاد باید مالیات‌هایی که به‌روشن‌های مختلفاً اخذ می‌شود خرج همان مالیات‌دهنده شود، ولی در چند دهه اخیر از محل مالیات‌هایی که بخش خصوصی پرداخت کرده هیچ کمکی به این بخش نشده است. در واقع به نظر می‌رسد این مالیات صرف کمک به کسری بودجه دولت می‌شود

بررسی

پدیده‌ای که کارشناسان به صادرات محدود نفت و محصولات پتروشیمی نسبت می‌دهند؛

چرا هنوز در ایران ابرتورم رخ نداده است؟

مطرح است که خطر وقوع ابرتورم همچنان اقتصاد ایران را تهدید می‌کند؟

با تداوم تورم‌های بالا در کشور، هشدار در مورد احتمال وقوع ابرتورم از جمله مواردی است که توسط برخی از کارشناسان اقتصادی گوش‌زد می‌شود. به گزارش اقتصادآنلاین بررسی دلایل وقوع ابرتورم نشان می‌دهد که رشد بالای نقدینگی و افزایش سرعت گردش پول از یک سو و افزایش انتظارات تورمی پایه‌های آن از میان رفتن اعتماد مردم به اقتصاد کشور از جمله موارد مهمی است که موجب بروز ابرتورم خواهد شد. از آنجایی که انتظارات تورمی و رشد نقدینگی در ایران وجود داشته و مورد بحث است، به همین دلیل پرسشی که به وجود می‌آید آن است که چرا تاکنون ابرتورم در ایران رخ نداده؟ از سوی دیگر این پرسش

گزارش

رشد سه پله‌ای هزینه تامین کالی:

کدام دهک‌ها از تغییر الگوی غذایی آسیب دیدند؟

خانوارهای کم‌درآمد (دهک‌های اول) نیمی از هزینه‌های خود را صرف خرید خوراکی می‌کنند که این رقم برای خانوارهای پردرآمد (دهک دهم) ۲۰ درصد است. با توجه به این آمار، بالا بودن تورم خوراکی‌ها بیشترین آسیب را به دهک‌های کم‌درآمد وارد می‌کند. به گزارش اقتصاد ۲۴ بررسی هان نشان می‌دهد از سال ۱۳۹۷ تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها به صورت قابل توجهی افزایش یافته و دهک‌های پایین و میانی درآمدی را تحت فشار قرار داده است. میانگین تورم گروه خوراکی‌ها از سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۳۹۶ معادل ۲۱/۴ درصد بوده؛ این در حالی است که از ابتدای سال ۱۳۹۷ تا شهریورماه سال جاری تورم این گروه از کالاها به ۴۹/۵ درصد رسیده

است. بررسی ضریب اهمیت کالاهای خوراکی در دهک‌های مختلف درآمدی بیانگر آن است که هر چقدر از دهک دهم به سوی دهک اول برویم، وزن و اهمیت خوراکی‌ها افزایش پیدا می‌کند. برای مثال ضریب اهمیت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات برای دهک اول درآمدی (کم‌درآمد) معادل ۴۲/۴ درصد است، در حالی که ضریب اهمیت این گروه از کالاها برای دهک دهم معادل ۲۱/۶ درصد است. به همین دلیل می‌توان گفت افزایش قابل توجه تورم خوراکی‌ها یکی از دلایلی است که دهک‌های پایین درآمدی را به زیر خط فقر کشانده و طبقه متوسط را نیز به خط فقر نزدیک کرده است. با توجه به اهمیت این مساله، بسیاری از کارشناسان

می‌توانند بزرگترین کمک باشد. زیرا در صورت تحقق این ثبات، صادرکنندگان می‌توانند قیمت کالای فروخته شده را پیش‌بینی کنند. مهرداد عبادافزود: در صورت نبودن این ثبات وقتی در لحظه صادرکننده کالایی می‌فروشد، نمی‌تواند پیش‌بینی کند این پول چه مقدار به ریال تبدیل می‌شود. او تأکید کرد: همین ثبات نرخ ارز بهتر است تا صادرکننده منتظر کمک‌های دولت باشد.

این فعال اقتصادی درباره نحوه خرج مالیات‌های اخذ شده از بخش صادرات بیان کرد: در چند سال اخیر مالیات‌های مختلفی از بخش‌های صادرات و واردات اخذ شده است. در اقتصاد باید مالیات‌هایی که به‌روشن‌های مختلف اخذ می‌شود خرج همان مالیات‌دهنده شود، ولی در چند دهه اخیر از محل مالیات‌هایی که بخش خصوصی پرداخت کرده هیچ کمکی به آنها نجام نشده است. در واقع به نظر می‌رسد این مالیات صرف کمک به کسری بودجه دولت می‌شود.

او ادامه داد: ارزیابی هزینه‌کرد مالیات‌های اخذ شده بحث بسیار پیچیده‌ای است. در واقعیت صادرکننده مزایا و خدماتی از دولت دریافت نمی‌کند و خدمات ناچیز باقی مانده هر سال کمتر و کمتر می‌شود. برای مثال صندوق توسعه صادرات سال‌های پیش از صادرکنندگان حمایت می‌کرد، اما در این چند سال خدماتش کم شده است.

در ایران استراتژی صادرات و واردات دقیق نیست

عباددباره چالش‌های تجارت ایران نیز گفت: عماد در چند وقت اخیر به دلیل نوسانات شدید نرخ ارز مشکلاتی برای صادرکنندگان به وجود آمد. وقتی نرخ ارز پایین می‌آید مزیت رقابتی ایران، که به دلیل قیمت پایین محصولات به وجود آمده از بین می‌رود. همچنین آنها متحمل سختگیری‌هایی در برگشت سپرده ارزی هستند. با وجود همه این مسائل مالیات‌های بیشتر باعث می‌شود صادرات فرآورده‌های غیرنفتی و به خصوص صادرات بخش خصوصی کمتر شود.

این عضو اتاق بازرگانی درباره سیاست‌های کلی تجاری ایران عنوان کرد: در ایران استراتژی صادرات و واردات دقیق نیست. استراتژی کلی کشور خودکفایی برای تمام محصولات است در صورتی که هیچ کشوری نمی‌تواند همه چیز تولید کند و لازم است تعادلی بین میزان تولید

در یکی، دو سال اخیر، به دلیل نوسانات شدید نرخ ارز مشکلاتی برای صادرکنندگان به وجود آمد و آنها همچنین متحمل سختگیری‌هایی در برگشت سپرده ارزی هستند. با وجود همه این مسائل مالیات‌های بیشتر باعث می‌شود صادرات فرآورده‌های غیرنفتی و به خصوص صادرات بخش خصوصی کمتر شود

و واردات برقرار شود. یعنی تعادل میان تولید محصولات که می‌تواند با مزایای رقابتی صادر شود و واردات کالاها می‌مورد نیاز. در بحث واردات می‌بینیم کالاهایی وارد می‌شوند که مبتنی بر نیازهای درجه یک یا دو کشور نیست و در بخش صادرات شاهد ضعف‌تر شدن صادرات غیرنفتی هستیم. زیرا مباداری برند مطرح جهانی نیستیم و اقتصاد دستوری باعث شده کیفیت تولیدات کاهش پیدا کند. اکنون در بازار جهانی کیفیت محصول و بسته‌بندی بسیار اهمیت دارد که ایران در بسته‌بندی بسیار ضعیف است. او تأکید کرد: در اقتصادهای پیشرفته نیز مالیات بر صادرات وجود دارد اما حمایت‌ها و تشویق‌ها برای صادرکننده بیشتر است.

درآمد مالیاتی به قیمت تضعیف تولید

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در توثیق اعلام کرد: در شش ماه اول سال جاری درآمد مالیاتی به بیش از دو برابر درآمدهای نفتی رسیده است. محمدهادی سبحانچی نوشت: «این دستاورد بزرگ دولت سیزدهم در راستای کاهش وابستگی به نفت و تأمین مالی پایدار و غیرتورمی با تمرکز بر مالیات‌ستانی از دانه درشت‌ها و مبارزه جدی با فراریان مالیاتی رقم خورده است.»

اما باید پرسید این درآمد مالیاتی ناشی از چیست؟ وقتی در ایران مالیاتی نظیر مالیات بر عایدی سرمایه و وجود دارد و نبودن این قانون به دلالتی در بازار سرمایه می‌انجامد، وقتی طرح مالیات بر خانه‌های خالی و خودروهای لوکس و... با عملکردی ضعیف اجرا می‌شود... مالیات بیشتر از تولیدکننده و صادرکننده صرفاً به وابستگی بیشتر ایران به نفت دامن می‌زند و بر این اساس، درآمد مالیاتی جدید دولت نیز بر عکس کردن صورت مسئله و وابستگی ایران به نفت است.

علل رخ ندادن ابرتورم

برخی از کارشناسان معتقدند که توجه به ساختار تولید در ایران می‌تواند در پیش‌بینی وقوع ابرتورم در ایران موثر باشد. یکی از مهمترین نشانه‌های وقوع ابرتورم در یک کشور از بین رفتن قابلیت معامله پول ملی توسط مردم است. لایه زیرین این اتفاق، از بین رفتن قابلیت تولید در یک کشور به واسطه آن پول است. این در حالی است که قسمت قابل توجهی از زنجیره تولید در ایران به دولت وابسته است. همین مسئله موجب می‌شود که حتی در زمان شوک‌های اقتصادی نیز استفاده از ریال در جریان تولید تداوم داشته باشد.

دلیل مهم دیگر آن که تاکنون ابرتورم در ایران رخ نداده صادرات محدود نفت و محصولات پتروشیمی بوده است. این جریان موجب شده تا مداخله‌های دولت با وجود کاهش خیلی شدید، متوقف نشود. به عبارت دیگر اگر درآمدهای ارزی ایران به صورت کلی قطع می‌شد، احتمال وقوع ابرتورم در ایران بیشتر می‌شد.

اقتصادی توصیه می‌کنند که سیاستگذاران اقتصادی کنترل و مهار تورم را در اولویت سیاست‌گذاری اقتصادی کشور قرار دهند. نکته دیگر اینکه تورم غذای بسیار ملموس بوده و اثر قابل توجهی در انتظارات خواهد داشت. به بیان دیگر، قیمت گوشت قرمز یا تخم‌مرغ بیشتر از قیمت خدمات مالی یا پوشاک مدنظر افراد جامعه قرار می‌گیرد.

خبر اقتصادی

بانک مرکزی اعلام کرد:

آغاز عملیات بانکی برای استفاده از منابع ارزی در قطر

عملیات بانکی به منظور استفاده از منابع ارزی منتقل شده به قطر به بانک ایرانی در قطر شروع شد. به گزارش روابط

عمومی بانک مرکزی، در دیدار مشترک رئیس کل بانک مرکزی ایران و رئیس بانک مرکزی قطر، توافقات لازم در خصوص شروع عملیات بانکی به منظور استفاده از منابع ارزی منتقل شده به قطر با بانک ایرانی در قطر به عمل آمد. در دیدار محمد رضا فرزین با شیخ بندر بن محمد آل ثانی همچنین راهکارهای توسعه روابط مالی و بانکی دو کشور مورد بحث و گفتگو قرار گرفت. در این نشست که معاونین و مدیران کل ارزی این دو بانک نیز حضور داشتند، روسای کل بانک‌های مرکزی جمهوری اسلامی ایران و قطر با اشاره به ظرفیت‌های بی‌شمار اقتصادی و زمینه‌های متنوع همکاری‌های تجاری بین ایران و قطر، بر ضرورت افزایش همکاری‌های پولی، بانکی و مالی دو کشور تأکید کردند.

نماینده مجلس:

هیات مولدسازی هیچ اختیاری برای مجلس و قوه قضائیه قائل نیست

یک عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس بیان کرد: هیات مولدسازی هیچ اختیاری برای مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه قائل نیست. چند نفر در این هیات در استان‌ها و شهرستان‌ها می‌نشینند و برای اموال بیت‌المال تصمیم می‌گیرند. به گزارش ایسنا محمد رضا صباغیان افزود: ما اکنون در حال بررسی بخش مربوط به اصلاح نظام بانکی در لایحه برنامه هفتم توسعه هستیم. اما هیچ بخشی راجع به ربا و سود بانکی انجام نمی‌شود. ما هر دم را گرفتار واحدهای تولیدی و رورسکسته کرده‌است. باید جلوی ربا گرفته شود تا بانک‌ها سامان پیدا کنند.

با وجود مخالفت بذریاش؛

خاندوزی از ماندن سیمان

در بورس خبر داد

وزیر اقتصاد در حاشیه جلسه هیأت دولت اعلام کرد: سیمان همچنان باید در بورس عرضه شود. احسان خاندوزی بیان کرد: با توجه به اینکه مساله بورس کالا به عنوان بستر شفاف نظام توزیع کالاهای اساسی با کالاهای پایه انجام می‌شود و جزو دستوردهایی است که ما در پایان دهه‌های ۸۰ و ۹۰ نسبت به عبور از مسیر پر از رانت و فساد که پیش از آن وجود داشت به نظام بورس کالا منتقل شدیم دولت فعلاً هیچ تصمیمی در این زمینه ندارد. به گزارش مهر این در حالی است که اخیراً وزیر راه و شهرسازی نسبت به عرضه سیمان و فولاد در بورس جبهه گرفت و تأکید کرد که باید این دو محصول از بورس کالا خارج شوند. مهرداد بذریاش سه شنبه ۵ مهر دوباره بر این نظر خود پافشاری کرد و گفت: با خروج خودرو از بورس کالا شاهد اتفاقات خوبی در این بخش بودیم و معتقدم این اتفاق برای سیمان و فولاد هم می‌افتد. چرا باید سیمان و فولاد با قیمت جهانی در داخل فروخته شود؟ به گفته او عرضه سیمان فولاد در بورس کار غلطی است و برخی بورسی‌ها در این باره اصرار نکنند، البته چنانچه به این کار اصرار دارند باید قیمت پایه عرضه تغییر کند.

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اعلام کرد:

واریز ۵۱ هزار میلیارد تومان سود

به حساب ۴۲ میلیون سهامدار

در شش ماه ابتدایی امسال بیش از ۵۱ هزار میلیارد تومان سود از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی

اوراق بهادار و تسویه وجه از طریق اطلاعات سامانه سجام به حساب ۴۲ میلیون سهامدار واریز شد. به گزارش ایسنا اطلاعات منتشر شده از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجه در خصوص جزئیات واریز سود سهامداران در شش ماه نخست امسال حاکی از آن است که ۳۰۱ ناشر سود جاری و ۱۱۶ ناشر سود سنواتی ۴۲ میلیون ۲۷۳ هزار و ۷۷۳ سهامدار را که شامل ۵۱ هزار و ۸۶۳ میلیارد تومان می‌شود را به حساب سجامی سرمایه‌گذاران واریز کرده‌اند.

